

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Meulenkamp advocaten
T.a.v. mr.
Postbus 377
5900 AJ VENLO

Datum 9 april 2021
Betreft Last onder bestuursdwang curator CLG

Geachte heer ,

Op woensdag 20 januari 2021 is door Staatstoezicht op de Mijnen (hierna 'SodM') een inspectie uitgevoerd op de mijnbouwlocatie AW-CALIFORNIE 2 van het failliet verklaarde bedrijf Californië Lipzig Gielen b.v. (hierna 'CLG') waarvoor u op 28 oktober 2020 bent benoemd als curator.

Tijdens deze inspectie zijn door SodM een drietal overtredingen geconstateerd ten aanzien van het verpakken, opslaan en afvoeren van afvalstoffen.

Op 2 februari 2021 heeft SodM u middels een inspectiebrief met bijbehorend inspectierapport met kenmerk INS-7508-20210126 geïnformeerd over haar bevindingen en daarbij aangegeven dat de overtredingen binnen 14 dagen dienden te zijn beëindigd.

Op 25 februari 2021 heeft SodM middels een onaangekondigde (her)inspectie op locatie vastgesteld dat de eerder geconstateerde overtredingen niet waren beëindigd zoals gesteld in de inspectiebrief van 2 februari 2021.

Ik ben als toezichthouder van oordeel dat ik een volgende stap moet zetten in de zin van dit handhavingstraject om de groeiende hoeveelheid afvalstoffen en het voortdurende risico voor het milieu te beëindigen.

Dit is de reden dat ik u hiermee een last onder bestuursdwang opleg. De last onder bestuursdwang strekt ertoe handhavend op te treden om de overtreding ongedaan te maken.

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

T 070

Ons kenmerk

21093029

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Samenvatting

De last onder bestuursdwang strekt ertoe de overtredingen van artikel 32, artikel 35 en artikel 36, eerste lid van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (hierna 'BARM') ongedaan te maken. Dit betekent dat de overtredingen binnen zestien weken zullen moeten zijn beëindigd door

- het afvoeren van het afvalwater uit het opvangbassin naar een bevoegd verwerker dan wel via het vuilwaterriool,
- het afvoeren van het overgebleven slib naar een bevoegd verwerker en
- het ontmantelen van het bassin door het verwijderen en afvoeren van de vervuilde bassinfolie ter voorkoming van het ontstaan van nieuwe afvalstoffen.

Indien de overtredingen niet tijdig zullen worden beëindigd pas ik bestuursdwang toe en laat ik het opgeslagen testwater, het resterende slib en de folie op de juiste wijze verpakken en afvoeren. De kosten voor het toepassen van de bestuursdwang zullen in dat geval volledig op de verantwoordelijke partij(en) worden verhaald.

Feiten en Procedure

De feiten en procedure, voor zover hier van belang, zijn als volgt.

CLG exploiteerde voor haar faillissement een aardwarmte-installatie in Horst voor de levering van warmte aan naastgelegen bedrijven. Bij de aanleg van de installatie is een tweetal putten (een doublet) geboord. Dit doublet is op werking getest en daar is testwater en slib bij vrijgekomen en opgeslagen in een opvangbassin.

In de periode van 22 mei 2017 tot het faillissement van CLG op 27 oktober 2020 heb ik de volgende acties ondernomen ten aanzien van het afvoeren van testwater en slib.

22 mei 2017:	een waarschuwingsbrief aan CLG gestuurd (kenmerk 17079003) waarin CLG tien maanden de tijd heeft gekregen om het testwater alsnog af te voeren.
23 juli 2018:	een waarschuwingsbrief aan CLG gestuurd (kenmerk 18178251) waarin CLG werd gevraagd om het testwater af te voeren binnen een periode van uiterlijk vier maanden na ontvangst van de waarschuwingsbrief.
1 april 2019:	tijdens een inspectie geconstateerd dat een deel, maar nog niet al het testwater en slib op de juiste wijze was afgevoerd.
31 okt. 2019:	een last onder dwangsom opgelegd (kenmerk INS-314/19254668) waarin een hersteltermijn van veertien weken na dagtekening van het besluit is gegeven om het resterende testwater en slib af te voeren naar een bevoegd verwerker.
12 feb. 2020:	tijdens een inspectie geconstateerd dat niet al het testwater en slib op de juiste wijze is afgevoerd.
20 feb. 2020:	aan CLG medegedeeld dat een dwangsom van €50.000 was verbeurd.

- 11 maart 2020: tijdens een inspectie geconstateerd dat niet al het testwater en slib op de juiste wijze was afgevoerd.
- 15 april 2020: aan CLG medegedeeld dat de resterende dwangsom van €250.000 was verbeurd.
- 5 juli 2020: een last onder bestuursdwang opgelegd (kenmerk 20184672) waarin een hersteltermijn van veertien weken na dagtekening van het besluit was gegeven om het resterende testwater en slib af te voeren naar een bevoegd verwerker.
- 22 okt. 2020: tijdens een inspectie geconstateerd dat een deel, maar nog niet al het testwater en slib op de juiste wijze was afgevoerd.

Op 27 oktober 2020 heeft de rechtbank van Roermond CLG failliet verklaard en u aangesteld als curator.

Op vrijdag 6 november 2020 en op vrijdag 20 november 2020 heeft SodM digitaal overleg gevoerd met u waarin SodM u heeft gewezen op uw verantwoordelijkheden ten aanzien van onder andere het testwater en slib. U heeft daarbij aangegeven dat het een lege boedel betreft waarbij beheerskosten niet gedekt worden.

Op 17 november 2020 heeft de gemeente Horst aan de Maas u een besluit toegestuurd ten aanzien van de melding voor lozing op het riool op basis van het Besluit Lozen Buiten Inrichtingen (hierna 'BLBI'). Het besluit trad in werking op 19 november 2020.

Op 3 december 2020 heeft de heer , namens het failliet verklaarde CLG, aan de gemeente Horst aan de Maas kenbaar gemaakt dat hij per 4 december 2020 wenste te gaan lozen op het riool op basis van de BLBI-melding. De heer heeft daarbij verzocht de bemonstering minder frequent te mogen toepassen vanwege de hoge kostenpost.

Op 4 december 2020 heeft een derde digitaal overleg tussen u en enkele medewerkers van SodM plaatsgevonden waarbij met u ten aanzien van het testwater en slib het volgende is besproken:

- Dat u het besluit ten aanzien van het lozen op het riool van de gemeente op 18 november 2020 heeft ontvangen;
- Dat de gemeente de eis van wekelijkse bemonstering van het water op uw verzoek heeft aangepast naar tweewekelijkse bemonstering;
- Dat u geen geld heeft om een bedrijf voor de bemonstering in te huren en dat u op zoek gaat naar financiële middelen;
- Dat u heeft aangegeven dat u als curator zelf verantwoordelijk bent voor het naleven van milieuregels, maar dat ook dan de kosten uit de boedel moeten komen. Dat u, aangezien de boedel leeg is, de bemonstering niet kunt organiseren en er ook niet gestart kan worden met lozen.
- Dat u SodM actief op de hoogte zult houden van ontwikkelingen rondom uw verplichten ten aanzien van het beheer van de mijnbouwlocatie.

Op 7 januari 2021 heeft SodM van de gemeente Horst aan de Maas vernomen, door middel van een doorgestuurd e-mail bericht van u aan de gemeente Horst aan de Maas, dat :

- Er toezeggingen zijn gedaan door de aandeelhouders van het gefailleerde CLG ten aanzien van de kosten voor bemonstering waarna de lozing op het riool alsnog is aangevangen.
- De lozing op 31 december 2020 is voltooid en beëindigd.
- Er in het bassin alleen nog slib en regenwater aanwezig is. U geeft daarbij aan dat u voornemens bent om het slib met het regenwater te laten liggen tot het voorjaar van 2021 waarbij het regenwater inmiddels zal zijn verdampt en u op dat moment zult bekijken hoeveel slib er aanwezig is.
- Dat u na vaststelling van de hoeveelheid slib medio voorjaar 2021 een oplossing zal zoeken voor het slib.

Op woensdag 20 januari 2021 is door SodM een inspectie uitgevoerd op de mijnbouwlocatie AW-CALIFORNIE 2 van het failliet verklaarde bedrijf CLG. Tijdens deze inspectie zijn door SodM een drietal overtredingen geconstateerd ten aanzien van het verpakken, opslaan en afvoeren van afvalstoffen.

Op 2 februari 2021 heeft SodM u middels een inspectiebrief met bijbehorend inspectierapport met kenmerk INS-7508-20210126 geïnformeerd over haar bevindingen en daarbij aangegeven dat de overtredingen binnen 14 dagen dienden te zijn beëindigd.

Op 8 februari 2021 heeft u per e-mail gereageerd op de inspectiebrief van SodM. Hierin heeft u onder andere aangegeven dat het voor u feitelijk onmogelijk is om als aangesteld beheerder van een volledig lege boedel te kunnen voldoen aan de uit milieuwetgeving voortvloeiende verplichtingen. Verder geeft u aan dat SodM u meermaals op deze verplichtingen heeft gewezen.

Op 9 februari 2021 heeft SodM per e-mail gereageerd op uw schrijven van 8 februari 2021 waarbij u is medegedeeld dat SodM, ongeacht het ontbreken van financiële middelen, het nodig kan achten om handhavend op te treden indien u wettelijke verplichtingen niet nakomt.

Op 25 februari 2021 heeft SodM middels een onaangekondigde (her)inspectie op locatie vastgesteld dat de eerder geconstateerde overtredingen nog niet zijn beëindigd zoals gesteld in de inspectiebrief van 2 februari 2021. Het slib is nog in het foliebassin aanwezig en wordt permanent blootgesteld aan weersinvloeden. Daarnaast is door mijn inspecteur waargenomen dat de hoeveelheid afvalwater aanzienlijk is toegenomen sinds 20 januari 2021. De waterlijn in het bassin is circa 10 cm gestegen wat gelijk staat aan circa 250 m3 afvalwater vermoedelijk veroorzaakt door neerslag zoals hemelwater en sneeuw.

Bij brief van 12 maart 2021 met kenmerk 21072527 heb ik u een vooraankondiging gestuurd van de last onder bestuursdwang die ik u in dit besluit opleg en heb ik u in de gelegenheid gesteld uw zienswijze hierop te geven.

Op 25 maart 2021 heeft u per brief met kenmerk 20210325BL708PERBD uw zienswijze kenbaar gemaakt ten aanzien van mijn voorgenomen besluit tot opleggen van een last onder bestuursdwang. Hierin maakt u melding van een voorgenomen verkoop.

Op 29 maart 2021 hebben wij u per e-mail verzocht om aanvullende informatie ten aanzien van de planning en inhoud van de voorgenomen verkoop. Uw reactie op mijn voornemen en de aanvullende informatie die u op 30 maart 2021 heeft toegestuurd, hebben geleid tot enkele aanpassingen in dit definitieve besluit.

Norm

Onder afvalstoffen in de zin van artikel 1.1 van de Wet milieubeheer (hierna 'Wm') vallen alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Onder bedrijfsafvalwater in de zin van artikel 1.1 van de Wm valt afvalwater dat vrijkomt bij door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is.

Bedrijfsafvalwater en afvalwater vallen onder de regels voor afvalstoffen, tenzij (bedrijfs)afvalwater specifiek in de regelgeving wordt genoemd; dan is die specifieke regel van toepassing.

In het BARMM is in artikel 32 opgenomen dat bedrijfsafvalwater wordt opgevangen en afgevoerd naar een daartoe bevoegde verwerker, dan wel, indien de beheerder van het vuilwaterriool daartoe toestemming geeft, via het vuilwaterriool.

In het BARMM is in artikel 35 opgenomen dat het ontstaan van afvalstoffen voorkomen of beperkt dient te worden.

In het BARMM is in artikel 36, eerste lid, opgenomen dat afvalstoffen onder andere tegen weersinvloeden moeten worden verpakt en zo spoedig mogelijk moeten worden afgevoerd.

In artikel 10.37, tweede lid, van de Wm is opgenomen dat bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen worden afgegeven aan een persoon die bevoegd is deze te verwerken.

Concreet betekent dit dat het ontstaan van afvalstoffen zo veel mogelijk moet worden beperkt en dat afvalstoffen zo spoedig mogelijk op de juiste manier moeten worden afgevoerd.

Overtreding

Het gefailleerde CLG heeft het eerder opgeslagen testwater weliswaar grotendeels afgevoerd, maar doordat u de resterende afvalstof, zijnde het overgebleven slib, in het open folie bassin bloot stelt aan weersinvloeden ontstaat er naast deze afvalstof ook afvalwater door hemelwater wat in aanraking komt met het vervuilde slib. Het afvalwater, het slib en de vervuilde folie zijn aan te merken als een afvalstof in de zin van artikel 1.1. van de Wm, omdat deze stoffen geen nuttige toepassing meer hebben. Zowel het afvalwater als het slib en de folie zijn stoffen waarvan u zich moet ontdoen. Het afvalwater uit het opvangbassin dient daarom zo spoedig mogelijk te worden afgevoerd naar een bevoegd verwerker dan wel via het vuilwaterriool. Het overgebleven slib en de vervuilde folie dienen eveneens te worden afgevoerd naar een bevoegd verwerker.

In uw e-mail aan de gemeente Horst aan de Maas van 7 januari 2021 geeft u aan dat u voornemens bent om het resterende slib in het foliebassin te laten liggen tot het voorjaar van 2021. Hierbij geeft u aan dat u ervan uit gaat dat het regenwater zal verdampen waarna u de hoeveelheid slib zou kunnen vaststellen en er een oplossing kan worden gevonden voor het afvoeren van deze afvalstof.

In de inspectiebrief van 2 februari 2021 heb ik u gewezen op de geconstateerde overtredingen omtrent het opgeslagen afvalwater en slib zoals deze zijn vastgesteld op 20 januari 2021 tijdens een inspectie van SodM en heb ik u de gelegenheid gegeven om deze binnen een termijn van 14 dagen te beëindigen.

Tijdens een (her)inspectie op 25 februari 2021 is door SodM geconstateerd dat het verontreinigde slib nog niet in goed gesloten verpakking was opgeslagen en afgevoerd en dat er inmiddels enkele honderden kubieke meters afvalwater extra in het bassin is ontstaan. Dit is een overtreding van de artikelen 32, 35 en 36, eerste lid van het BARMM.

Handhaving

Als er sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift, dan moet het bestuursorgaan, dat bevoegd is om handhavend op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruikmaken. Dit vanwege het algemeen belang dat is gediend met handhaving. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan afzien van handhavend optreden. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

De geïnspecteerde locatie betreft een mijnbouwlocatie bestemd voor de winning van aardwarmte. Voor deze mijnbouw-gerelateerde sector, geothermie genaamd, heeft SodM een toezichtarrangement opgesteld en gepubliceerd op 1 juli 2020. In dit toezichtarrangement geeft SodM onder andere weer hoe zij komt tot de keuze van een interventie aan de hand van een interventiematrix. De interventie wordt bepaald door een classificatie van de overtreding(en) op basis van de (mogelijke) gevolgen van een overtreding en het gedrag van de overtreder.

De geconstateerde overtredingen, zoals vastgesteld tijdens de inspectie op 20 januari 2021, hebben op basis van de interventiematrix geresulteerd in de navolgende classificatie:

- Ernst mogelijk gevolg: Beperkte gevolgen milieu (klasse 2)
- Gedrag overtreder: Onverschillig (type B)

Dat ik de gevolgen voor het milieu als beperkt aanmerk, vloeit voort uit het feit dat het bassin grotendeels leeg is gepompt en nu nog slib en een beperkte hoeveelheid hemelwater bevat. Daarnaast verkeert het bassin en de dijklichamen, voor zover waarneembaar aan de oppervlakte, in een goede conditie. Zowel de kans op, als de gevolgen van een ongecontroleerde uitstroom vanuit het bassin acht ik daarmee dan ook beperkt.

In lijn met het toezichtarrangement geothermie wordt het gedrag van een onderneming in deze branche, die onder verscherpt toezicht staat, standaard aangemerkt als type B "onverschillig".

In uw geval zie ik geen redenen om van deze typering af te wijken.

Op basis van deze classificatie van de overtredingen en het gedrag is door SodM, conform het toezichtarrangement, in eerste aanleg gekozen voor een waarschuwingsbrief met een hersteltermijn van 14 dagen. De waarschuwingsbrief is u tezamen met het inspectierapport op 2 februari 2021 toegestuurd.

Na het verstrekken van deze termijn is door SodM vastgesteld, tijdens een inspectie op 25 februari 2021, dat de overtredingen nog niet waren beëindigd zoals gesteld in de waarschuwingsbrief van 2 februari 2021.

In lijn met het toezichtarrangement Geothermie dient vervolgens een zwaardere interventie ingezet te worden, teneinde de overtredingen ongedaan te maken, in dit geval in de vorm van het opleggen van een last onder bestuursdwang.

Ten aanzien van de overtredingen van het BARMM geldt dat ik op grond van de artikelen 32, 35 en 36, eerste lid, van het BARMM; artikel 18.1a, eerste lid, en 18.1b van de Wm; artikel 5.2, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 5:15 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; artikel 13 Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019, in onderlinge samenhang gelezen, bevoegd ben tot het opleggen van een last onder bestuursdwang.

Ik stel vast dat er geen concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts acht ik het belang van handhaving ten aanzien van de overtreding van het BARMM groter dan het belang van de overtreder om de overtreding langer te laten voortbestaan. Dit ter bescherming van mens en milieu.

Concluderend leg ik hierbij een last onder bestuursdwang op voor het afvoeren van het afvalwater, het overgebleven slib en het folie uit het opvangbassin.

Beschrijving van de herstelmaatregelen

De vastgestelde overtreding kan worden beëindigd door het aanwezige afvalwater, het overgebleven slib en de folie uit het opvangbassin op een correcte wijze te verpakken en op de juiste wijze af te voeren.

Hersteltermijn

In de vooraankondiging van deze last onder bestuursdwang 12 maart 2021 heb ik aangegeven voornemens te zijn een hersteltermijn van acht weken te geven om het afvalwater, de overgebleven slib en het folie uit het opvangbassin op een correcte wijze te verpakken en op de juiste wijze af te voeren.

In de zienswijze op de vooraankondiging van deze last onder bestuursdwang, en de aanvullende informatie ten aanzien van beoogde verkoop van de mijnbouwlocatie, heeft u aangegeven dat u er naar streeft om het afvalwater, de resterende slib en de vervuilde bassinfolie onderdeel te laten uitmaken van de materiële activa en daarmee onderdeel van de verkoopovereenkomst. Daarnaast heeft de curator aangegeven dat het verkoopproces een langer beloop heeft dan de aanvankelijke hersteltermijn zoals opgenomen in het voorgenomen besluit. Uit oogpunt van doelmatigheid verzocht u dan ook om de hersteltermijn te verlengen van 8 weken naar 16 weken zodat de beoogde koper de gelegenheid heeft om de afvalstoffen, na aankoop van alle materiële activa, op een juiste wijze te verpakken en af te voeren.

Ik ben van mening dat het belang om zo veel als mogelijk de afvalverwerkingskosten voor rekening van de vervuilende partij, of diens rechtsopvolger, te laten komen in deze situatie groter is dan het belang van een kortere hersteltermijn aangezien het extra risico voor het milieu beperkt is.

Ik besluit hierbij tot het opleggen van een last onder bestuursdwang met een hersteltermijn van zestien weken na dagtekening van dit besluit om het afvalwater, de overgebleven slib en het folie uit het opvangbassin op een correcte wijze te verpakken en op de juiste wijze af te voeren.

Verhalen kosten bestuursdwang

Indien de overtredingen niet tijdig zullen worden beëindigd pas ik bestuursdwang toe en laat ik het opgeslagen testwater, het resterende slib en de folie op de juiste wijze verpakken en afvoeren. De kosten voor het toepassen van de bestuursdwang zullen in dat geval volledig op de verantwoordelijke partij(en) worden verhaald.

Besluit

Op grond van het voorgaande leg ik, met het oog op de naleving van het BARMM, aan u als curator van het failliet verklaarde bedrijf Californië Lipzig Gielen b.v. de volgende last onder bestuursdwang op: binnen zestien weken na dagtekening dient het aanwezige afvalwater, het overgebleven slib en de folie uit het opvangbassin op een correcte wijze te worden verpakt en op de juiste wijze te worden afgevoerd. Indien hier niet aan wordt voldaan dan zal SodM overgaan tot het toepassen van de bestuursdwang en het afvalwater, slib en folie laten afvoeren. De kosten daarvan zullen volledig op de verantwoordelijke partij(en) worden verhaald.

Misdrijf

Wellicht ten overvloede merk ik op dat, op grond van artikel 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten, de overtreding van een krachtens artikel 8.40, eerste lid, van de Wm gestelde bepaling als misdrijf wordt aangemerkt, voor zover deze opzettelijk is begaan. Gelet op deze omstandigheid, en de eerdere contacten met de officier van justitie wordt een afschrift van deze brief verzonden aan de officier van justitie.

Een afschrift van dit besluit zal tevens worden verzonden aan de grondeigenaar van het perceel waar het opslagbassin op is gelegen, de minister als direct betrokken bestuursorgaan en de Provincie Limburg, het Waterschap Limburg en de gemeente Horst aan de Maas als mede-bestuursorganen.

Hoogachtend,

De minister van Economische Zaken en Klimaat
namens deze:

ing. P.A.M. van den Bergen
directeur Engineering en Netbeheer

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Economische Zaken en Klimaat, t.a.v. Staatstoezicht op de Mijnen, directie Bestuurszaken, Postbus 24037, 2490 AA 's-Gravenhage.